.ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೈನ್ / Helpline : 080-25582559
ಈಮೇಲ್ / Email : contact@kspcb.gov.in
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ / Website : kspcb.karnataka.gov.in

☎ 080-25581383, 25589112
080-25589113, 25589114

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ
Karnataka State Pollution Control Board

"ಪರಿಸರ ಭವನ", 1 ರಿಂದ 5ನೇ ಮಹಡಿಗಳು, ನಂ. 49, ಚರ್ಚ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ, ಭಾರತ
"Parisara Bhavan", 1st to 5th Floor, # 49, Church Street, Bangalore - 560 001, Karnataka State, India

ಸಂಖ್ಯೆ:ಮಾನಿಮಂ/04/ಜಾ.ಕೋ/2026-27/ 1840 ದಿನಾಂಕ: 24 AUG 2026

ಇವರಿಗೆ

ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು,
(ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ).

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: 2026ನೇ ಸಾಲಿನ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ (PoP) ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣ ಬಳೆದ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಮಾರಾಟ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಕುರಿತು-ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಜಾರಿ-ಸಂಬಂಧ.

ಉಲ್ಲೇಖ:
1) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1974 - ಕಲಂ 24, 25 ಮತ್ತು 33-ಎ.
2) ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1981 - ಕಲಂ 21, 22 ಮತ್ತು 31-ಎ.
3) ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 - ಕಲಂ 5 ಮತ್ತು 15, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ:S.O. 152 (E), ದಿನಾಂಕ 10.02.1988 ರೊಂದಿಗೆ ಓದಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನಿಯೋಜನೆ.
4) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2026 (ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2016 ನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ), ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
5) ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮೂರ್ತಿ ವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು, ದಿನಾಂಕ 12.05.2020.
6) ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:FEE 134 ENG 2023, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ 15.09.2023, ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.
7) ಮಂಡಳಿಯ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ: KSPCB/./2023-24/2710, ದಿನಾಂಕ 21.08.2023.
8) ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ:24118/2025 ದಿನಾಂಕ 14.08.2025, ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ (6) ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ.
9) ಮಂಡಳಿಯ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ: KSPCB/04/Ja.Ko/2026-27/1862, ದಿನಾಂಕ 05.08.2026.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ (PoP) ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ/ಭಾರ ಲೋಹ ಆಧಾರಿತ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಮೂರ್ತಿಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕರಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತವೆ, ಕಾಯಂ ಗಡಸುತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ನಂತರ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪಾದರಸ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಸೀಸ, ಕ್ರೋಮಿಯಂ, ತಾಮ್ರ, ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಂ, ಕೋಬಾಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸತುವುಗಳಂತಹ ವಿಷಕಾರಿ ಭಾರ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ದಿನಾಂಕ 12.05.2020 ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ (5) ರ ಮೂಲಕ, ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೀಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಏಕ-ಬಳಕೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್/ಥರ್ಮೋಕೋಲ್ನಿಂದ ಲೇಪಿತವಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರ ಕಲಂ 5 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿ, ದಿನಾಂಕ 15.09.2023 ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಉಲ್ಲೇಖ (6) ಮೂಲಕ, ಭಾರ ಲೋಹ ಆಧಾರಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಲೇಪಿತವಾದ PoP ಮೂರ್ತಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ 24118/2025 ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ (8) ರಲ್ಲಿ ಈ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ, ಹಾಗೂ ಮಂಡಳಿಯು ದಿನಾಂಕ 05.08.2026 ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಮೂಲಕ ಉಲ್ಲೇಖ (9) ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಜಲಮೂಲಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮುಂಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2026 ರ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ:

1) **ತಯಾರಿಕೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:** PoP ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ/ಭಾರ ಲೋಹ ಆಧಾರಿತ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಮಾರಾಟ, ವಿತರಣೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜೇಡಿಮಣ್ಣು/ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಇತರ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ, ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

2) **ಇಲಾಖಾ ಸಮನ್ವಯ:** ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ ಜಾರಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ULBs), ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (RLBs), ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ (ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂಚಾರ/ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ) ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದು.

3) **ಮೂಲದಲ್ಲೇ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ**: PoP ಮೂರ್ತಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಗೋದಾಮುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮುಂಗಡ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸುವುದು; ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ PoP ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು.

4) **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ**: ಮುದ್ರಣ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಕೇಬಲ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್‌ಗಳು, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (NGOs) ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ನ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿರಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

5) **ಕೃತಕ/ಸಂಚಾರಿ ವಿಸರ್ಜನಾ ತೊಟ್ಟಿಗಳು**: ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ/ಕೃತಕ ವಿಸರ್ಜನಾ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಒದಗಿಸುವುದು.

6) **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು**: ನದಿಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ಕೊಳಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜನೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್, ಸುರಕ್ಷತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಬೆಳಕು, ಪ್ರವೇಶ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಈಜುಗಾರರು/ರಕ್ಷಣಾ ತಂಡಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.

7) **ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಪೂಜಾ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಕರಣ**: ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಮೊದಲು, ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹೂವುಗಳು, ಎಲೆಗಳು, ಬಟ್ಟೆ, ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2026 ರ ಉಲ್ಲೇಖ (4) ರ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಗದಿತ ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ಕೋಡ್ಗಳಿರುವ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

8) **ಮೂರ್ತಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ**: ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ತಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2026 ಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿತ ವಿಸರ್ಜನಾ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳ ಕುರಿತು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ನೀಡುವುದು.

9) **ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ**: ವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ/ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿ, NGO ಗಳು, ಗಣೇಶೋತ್ಸವ/ಮಂಡಳಿ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

10) **ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ದಂಡಗಳು**: ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ PoP ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿಷೇಧಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ/ಭಾರ ಲೋಹದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ

ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ, ಬಳಸುವ ಅಥವಾ ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಯಾರಕರು, ವರ್ತಕರು ಅಥವಾ ಆಯೋಜಕರು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

a) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1974 ರ ಕಲಂ 33-ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ (ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ) ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ/ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು;

b) ಇಂತಹ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಜಲಮೂಲಕ್ಕೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು ಸದರಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 24 ರ ನೇರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕಲಂ 41 ಮತ್ತು 43 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡದೊಂದಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ, ಮತ್ತು ಆರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ;

c) ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರ ಕಲಂ 5 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಘಟಕಗಳು/ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಂಡಳಿ/ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೂಲಕ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ; ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಸದರಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 15 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ₹1,00,000 ರವರೆಗೆ ದಂಡ, ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಶಿಕ್ಷೆಯ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರವೂ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು;

d) ಮಂಡಳಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅನಧಿಕೃತ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ (ಉದಾ. ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಧೂಳು, ಸ್ಪ್ರೇ-ಪೇಂಟ್ ಹೊಗೆ) ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1981 ರ ಕಲಂ 21 ಮತ್ತು 31-ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ, ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 37 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪೋಲೀಸರು ಎಫ್‌ಐಆರ್ (FIR) ದಾಖಲಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೂ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

11. **ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ – ಸಮಯದ ಮಿತಿಗಳು:**

a) **ಹಬ್ಬದ ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಗುರುತಿಸಲಾದ ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೃತಕ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ರಚಿಸಲಾದ ತಪಾಸಣಾ ದಳಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ನಿರ್ದೇಶನ 9 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು 30.08.2026 ಕ್ಕಿಂತ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

b) **ಹಬ್ಬದ ನಂತರದ ಅನುಸರಣಾ ವರದಿ:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು – ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳು, ದಾಖಲಾದ ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಗಳು, ನಡೆಸಿದ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿ/ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ

ಸೇರಿದಂತೆ – ವಿಸರ್ಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಗಿದ ಹದಿನೈದು (15) ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

c) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವರದಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಏಳು (7) ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ನಿಗದಿತ ಸಮಯದ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ವಿಷಯದ ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜಲಮೂಲಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ-2026 ನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,

ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಪ್ರತಿಗಳು:

1) ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ.
2) ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ.
3) ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (GBA), ಎನ್.ಆರ್. ಚೌಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
4) ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಇನ್ಫ್ಯಾಂಟ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
5) ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ, ಶಾಂತಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
6) ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ಆಯುಕ್ತರು / ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
7) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
8) ಮಂಡಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಸರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು / ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪರಿಸರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು / ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇವರುಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, ಸಮನ್ವಯ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ದೇಶನ 11 ರಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು.
9) ಕಛೇರಿ ಪ್ರತಿ.